

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 23. Gesta post devastationem oppidorum in Itatinensi provincia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

DESTRUCTIS his oppidis, Socii in omnem partem se vertebant, quò disper-
 sis aut captivis Indis opitularentur. Rançonierius adibat Mamalucos, ante
 quos identidem pectus denudabat, rogans, ut se potius mactarent, quàm filii suis
 in Christo carissimis nocerent: irritò tamen conamine, ferocissimis hominibus
 contra omnem pietatis sensum obduratis: qui veriti, ne Gualachi, Pataguzæ, & Hispa-
 ni, in Itatinensium vindictam conjurarent, abactis circiter mille capitibus, primis
 aliorum oppidorum deprædatoribus citato passu se adjunctum ivere. Antequam
 ex Itatinensium finibus simul omnes abirent, Nicolaus Enartius ad eos ire ausus,
 importunis precibus Nianduabusuyium redemit: præterea abeuntium vestigia in-
 sequutus, è vinculis fugientes consilio & ope adjuvans, plurimis salutis fuit: inter quos
 S. Josephi ducem recepit, quem cum è fugâ prædones terrahere tentarent, experti
 sunt, quantum libertatis cupido fortitudine animata posset: nam unus contramul-
 tos se defendit, donec in tutum se reciperet. Mamalucorum odio aliquot Tupici
 ad Enartium transfugere quidem, sed Itatinenses prodicionem suspicati, omnes ad
 unum trucidavere. Mamaluci abeuntes testati sunt, nullam se Barbarorum natio-
 nem Itatinensibus fortiolem invenisse: & itinerum difficultates periculâque exag-
 gerantes, se nunquam ad eos populationis ergò redituros affirmavere: Nautarum
 scilicet more, tempestate durante mare detestantium, & ad eentis abjurata, navi-
 gationem redeuntium. In transmissione fluminis Itatinenses Casiqui simul omnes
 longâ carenâ inferti, obortâ repente tempestate, factò naufragio periere. Reli-
 qui captivi, deficiente commeatu, ad esum viperarum & fœdorum animalium cum
 Mamalucis adacti sunt. Quas res Didacus Rançonierius ad Socios scribens in hæc
 verba prorumpit. *Pudeat, inquit, me esse desidem in opere animarum, dum latrones è
 Brasiliâ per immensam trecentarum leucarum solitudinem, per sylvas & scopulos, nullo ser-
 mē commeatu, in perpetuum mortis metum venire non veniunt, ut corpora capti vent.
 Quid in die ultimi iudicii respondere poterò, ni, excusâ recordiâ, tantum saltem pro lu-
 erandis animis Christi sanguine redemptis ausus fuero, quantum latrones pro perdendis
 corporibus præstant.* His cogitationibus animatus, post discessum Mamalucorum
 Ignatium Martines ad Assumptionis urbem auxilium ab Paraquario Prætorè, &
 consilium ab Collegii Rectore, flagitaturum amisit. Et mox ipse rem restaurare
 satagens, per afflictam Provinciam excurrit, aditò sæpè vitæ periculo. Nam Itati-
 nenses suspitionibus depravati altè imbiberant animo dicta Mamalucorum, auso-
 rum asserere, ab Sociis Jesu ad regionem depopulandam se fuisse vocatos. Ex
 hæc origine ita abalienati sunt plerorumque animi, ut turba Indorum ad occiden-
 dum Rançonierium impetum fecerit: nec defuere, qui lunatis jam arcibus & sagittis,
 in ejus pectus directis, in hæc verba proruperint. *Tu, inquebant, prodromus latro-
 num fuisti, tu eos in nostras terras induxisti, quâ viâ vos è Guairaniâ, eâ illi ad nos venire:
 dictis addidere ferociam, vocatis ad eum mactandum tribus Indorum turmis, à
 quibus tamen, Deo protegente, liber evasit.* In Angelorum oppido reperit sacra
 prophanata, ipsismet Indis Itatinensibus, concepto ex suspitionibus in Socios odio,
 authoribus. In Sancti Josephi coloniâ, omnia vastata circum se perspiciens antus soli-
 tudinis impatiens, laqueo sibi gulam fregit. Passim Indorum pagi fumabant,
 municipibus ad latibula dilapsis, aut hinc inde phanaticorum more effusis: & quia
 Mamaluci, qui abierant, sparserant famam, alteram suorum turmam ad Paraquariæ
 pagos destruendos profectam fuisse; quò se verterent, nec Socii, nec Indi satis apud
 se constituebant, paulatim tamen, juvante Deo, suspiciones evanuerunt, & res denuo,
 uti sequenti anno videbimus, utcumque restaurata est. Illud notatu dignum,
 quod in comperto deinde fuit, sudorem illum è Crucifixi imagine eo tem-
 poris momento fluxisse, quo Mamaluci & alii prædones, collatis capitibus, depo-
 pulationem decreverunt. Bono scilicet Jesu Sociorum suorum laboribus hinc
 & alibi compatiante. Minus luctosa visa est hæc Itatinensis depopulatio, quam-
 vis maxima, quòd omnium lachrymas Guairaniæ vastatio transmigratioque ex-
 haurisset.

CAPUT
 XXIII.
 Gesta post
 devastatio-
 nem oppi-
 dorum in
 Itatinensi
 provincia.

Rançonierius
 pro evasit
 mortem sper-
 nit.

Nianduabu-
 suyium reci-
 mitur.

Itatinensium
 fortitudo cõ-
 mendatur.

Casiqui
 submergitur.

Rançonierii
 zelus ani-
 matorum.

Pericula.

Omnis.